

Vitamine D en K in relatie tot nierziekten

Je lichaam in balans - Hanne van Ballegooijen

Voorstellen

- Onderzoeker bij Amsterdam UMC
- Voer onderzoek uit gesponsord door de Nierstichting

Wie bent u?

- Geïnteresseerde
- Zorgverlener
- Patiënt met nierfalen

Wie gebruikt er dagelijks vitamine D?

Korte quiz

Waar zit meer vitamine D in?

a) Banaan

b) Zalmoot

Wat zijn belangrijke vitamine D bronnen?

a) Zonlicht

b) Slapen

Wat zijn de gevolgen van een vitamine D tekort?

a) Broze botten

b) Sproeten

Wie heeft er allemaal extra vitamine D nodig?

a) Alle Nederlanders

b) Vrouwen boven de 50 en alle NL boven de 70 jaar

Waar zit meer vitamine K in?

a) Bladspinazie

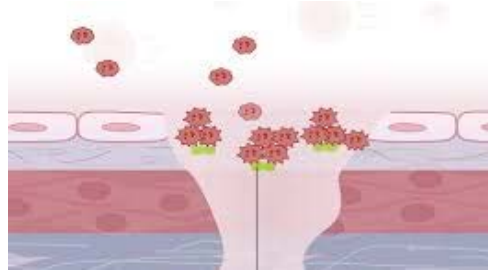
b) Rijst

Wat is de belangrijkste functie van vitamine K?

a) Goede bloedstolling

b) Geleiding van spieren

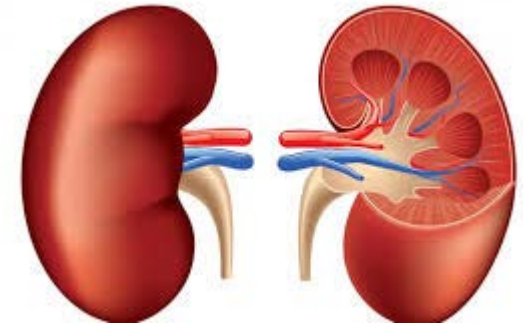
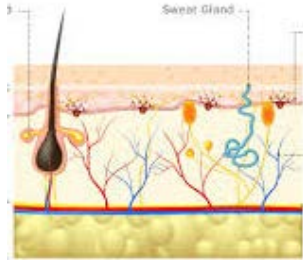

Einde quiz

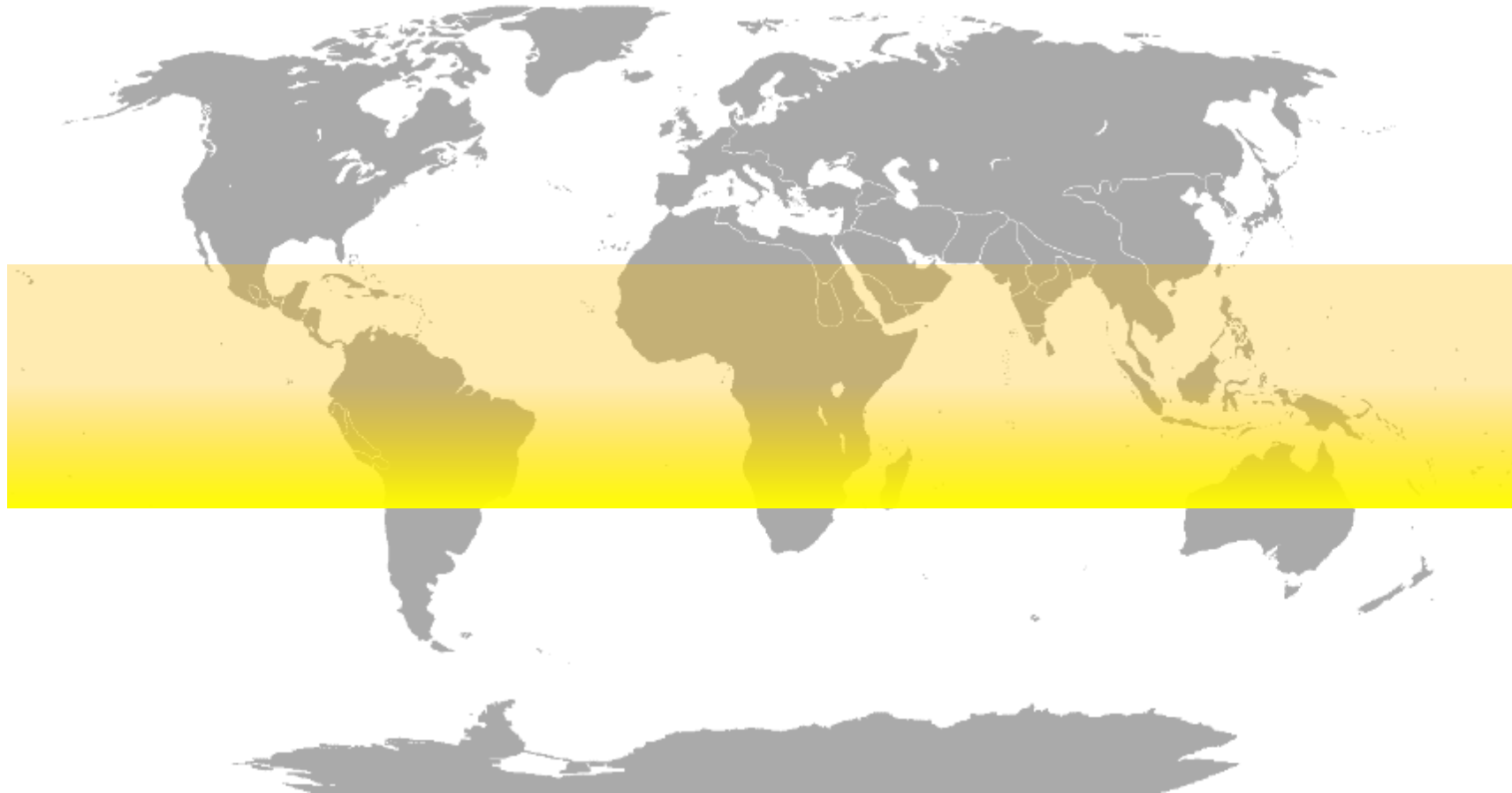
Vitamine D metabolisme

Vitamine D

Actief vitamine D

Functies vitamine D

Overtuigend bewijs:

Sterke botten en tanden

Ook aanwijzingen voor:

- Spierfunctie
- Ontstekingen afremmen
- Gezondheid van hart- en bloedvaten

Patiënten met nierfalen

- Veel vitamine D tekort bij nierpatiënten
- Meten van bloedspiegels van de opslagvorm van vitamine D

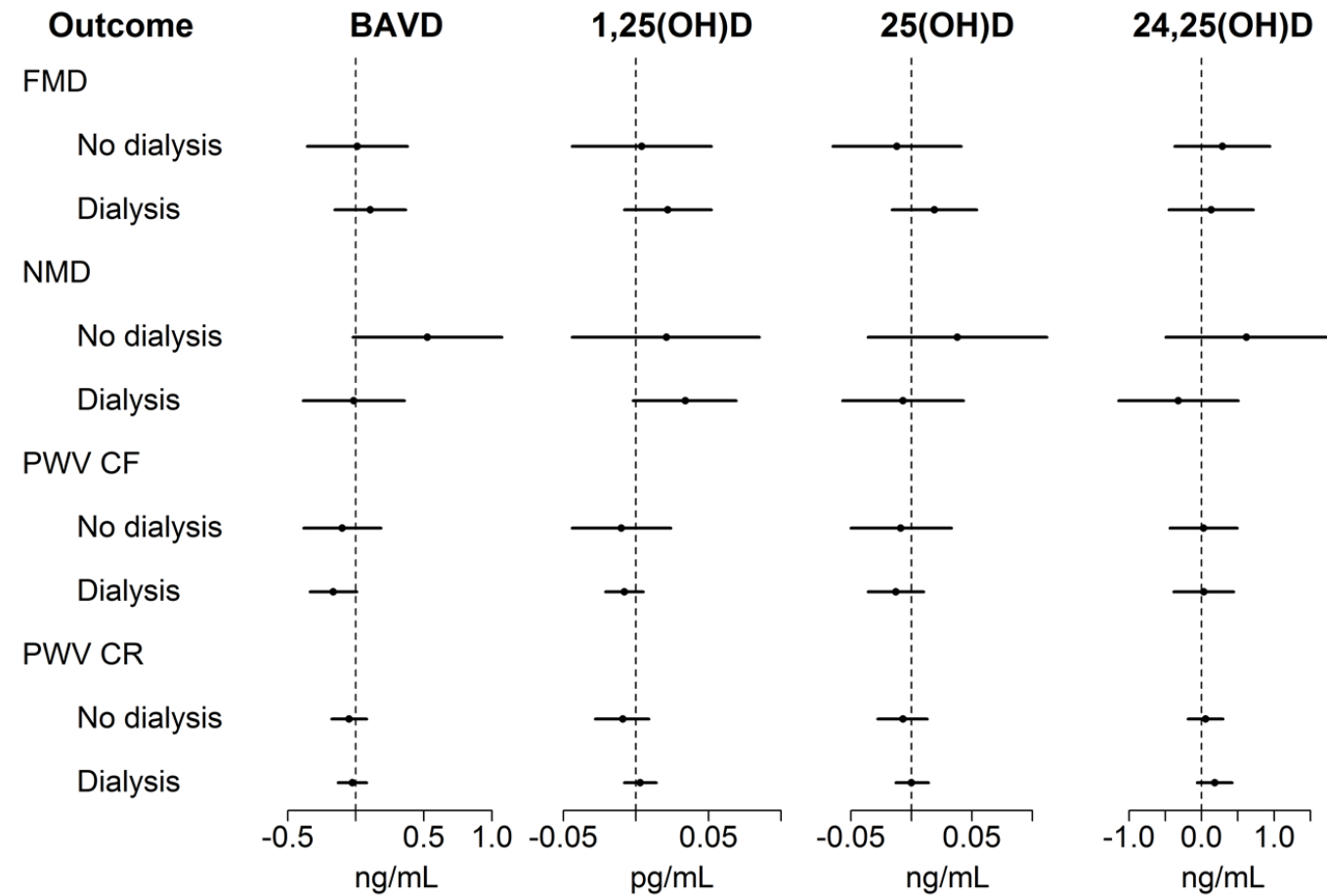

Hoe vertalen we dit naar patiënten?
Hoe lang duurt dat?

Onderzoeksresultaten

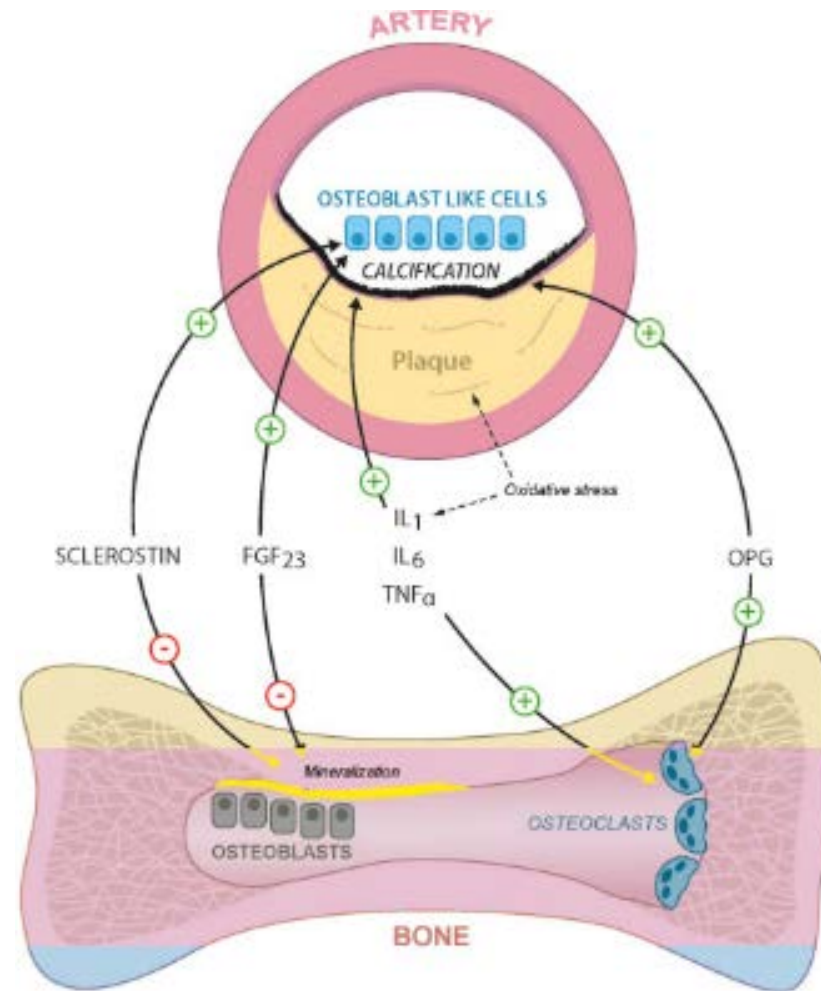
Vitamine D voor patiënten met nierfalen: conclusies tot nu toe

- Mensen met lagere vitamine D spiegels → lagere nierfunctie
- Geen overtuigend bewijs dat vitamine D suppletie een verbetering oplevert voor gezondheid van hart- en bloedvaten

Nieuwe ontwikkelingen

Vitamine K

Spinach

Asparagus

Broccoli

Beans

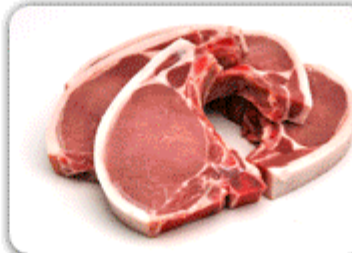
Soybeans

Eggs

Strawberries

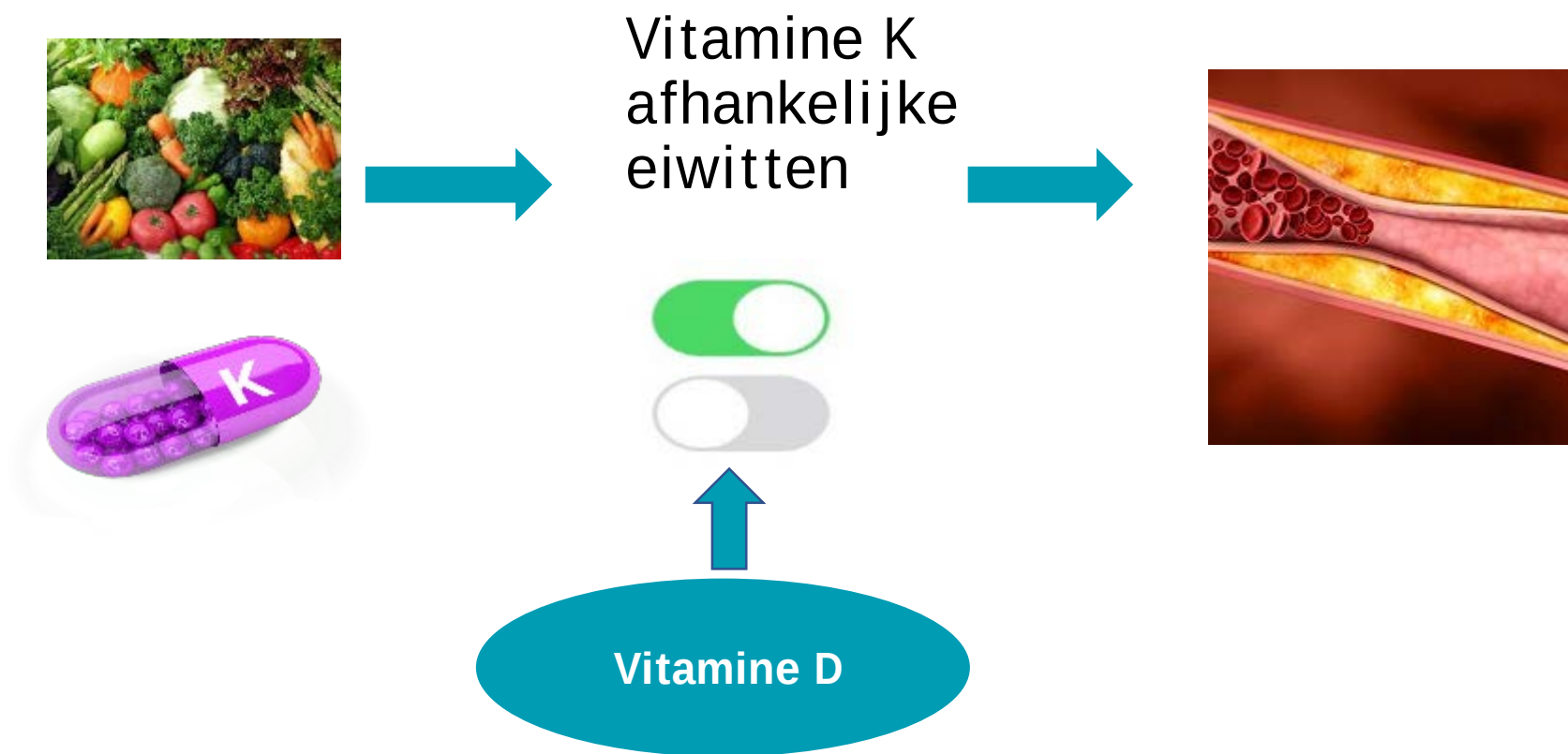
Meat

Fish oils

Activatie bepaalde eiwitten

Vitamine D + K

- 2 vetoplosbare vitamines betrokken bij calcium metabolisme
- Vitamin D verhoogt calcium absorptie
- Vitamin K geeft aan dat calcium naar de botten moet

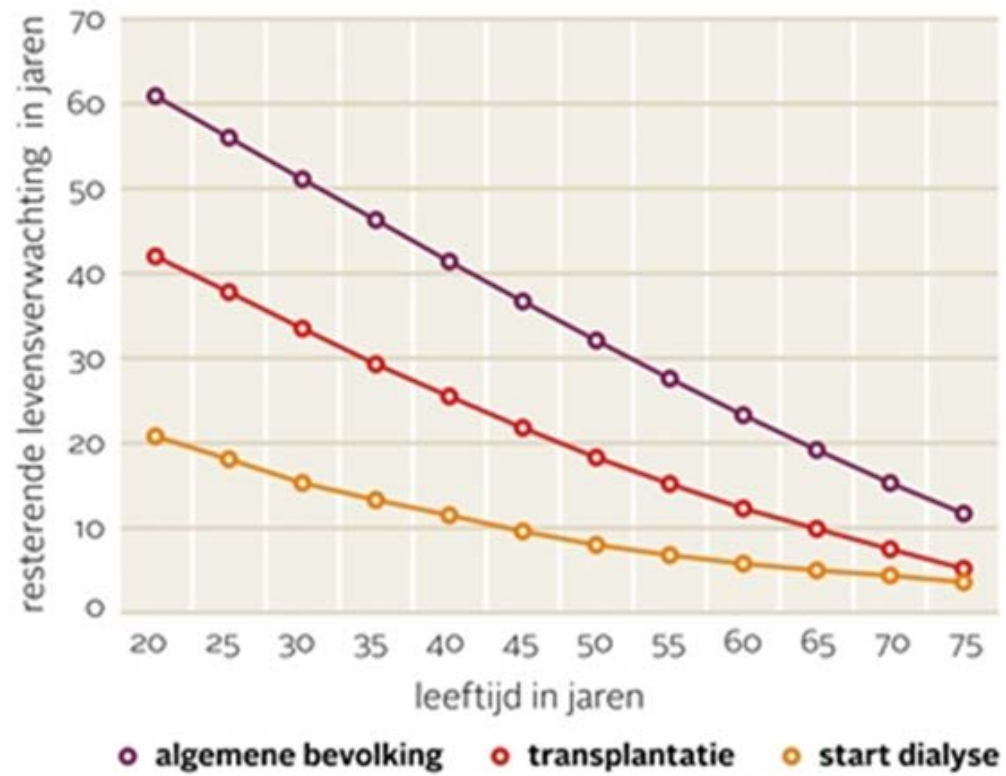

Onderzoek en ontwikkeling

- Bijna 10 jaar vitamine D onderzoek
- Vitamine D is geen wondermiddel
- Onderzoek duurt lang

Voorbeeld onderzoek

Onderzoeksvraag

Het onderzoeken van een verband tussen vitamine D en vitamine D supplement gebruik met vitamine K status in relatie tot sterfte en transplantaatfalen

Kidney Transplantatie Cohort

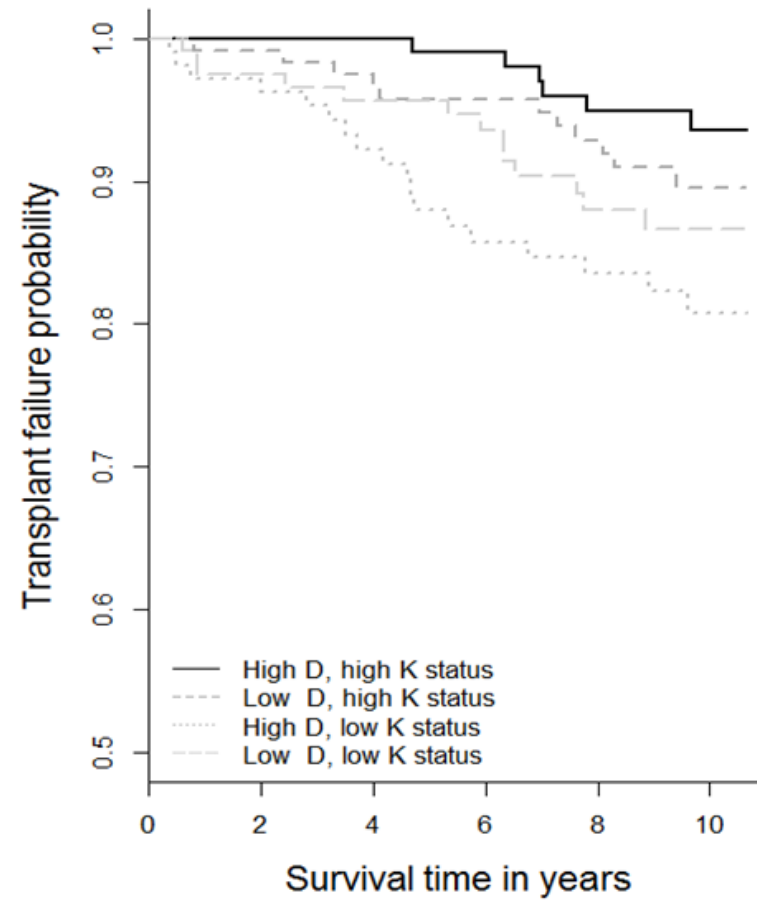
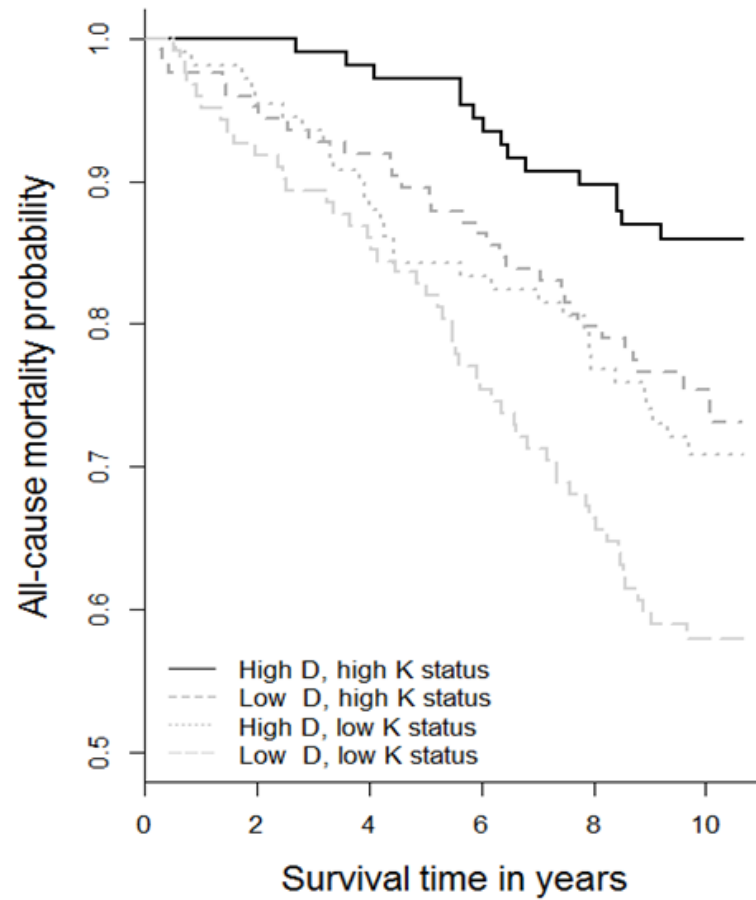
Start 2001-2003

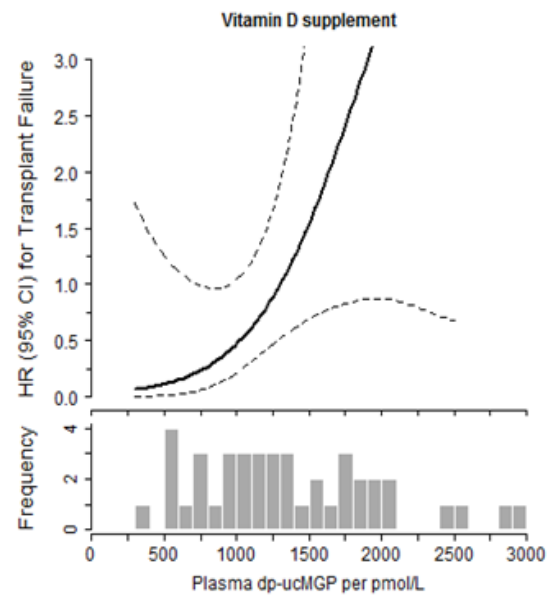
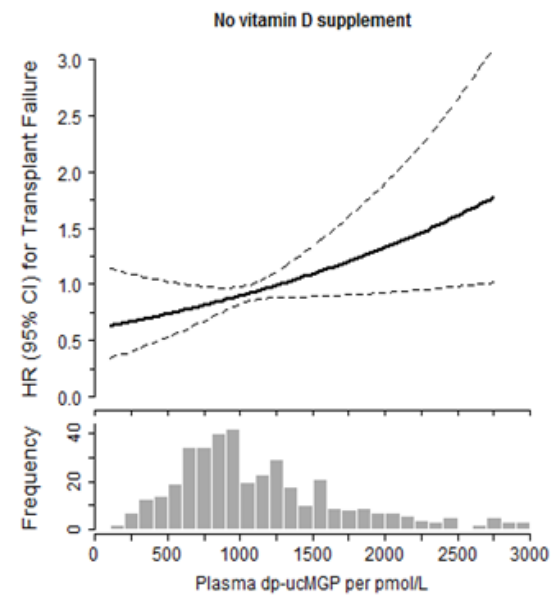
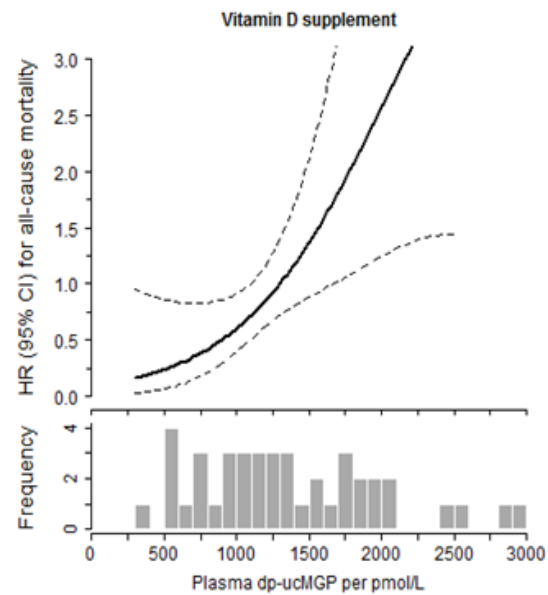
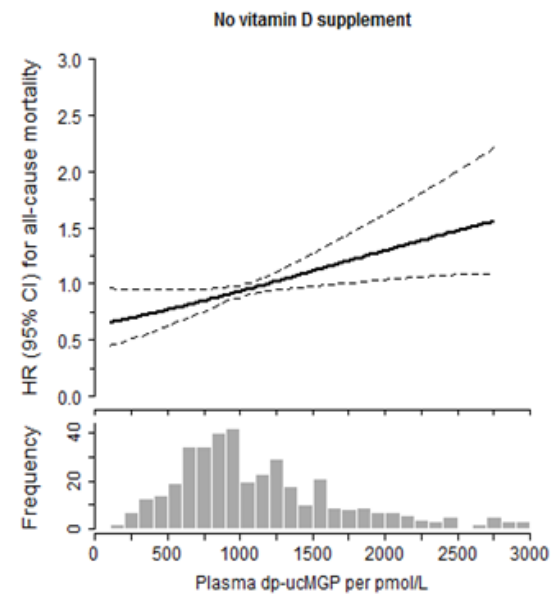
- N= 461 / 53% mannen
- Leeftijd 52 (21-80) jaar
- 1 centrum
- 6.1 jaar na tx
- Vitamine D 52.6 nmol/L
- Vitamine K 996 pmol/L

Follow-up 9.8 jaar

113 patienten (26%) overleden
46 patienten (11%)
transplantatiefalen

Survival curves

Conclusie

- Vitamine D en K tekort komt veel voor bij niertransplantatiepatiënten
- Gecombineerde lage vitamine D en K status is gerelateerd met een groter risico op vroegtijdig overlijden en transplantatiefalen
- Vitamine D supplement gebruikers met een lage vitamine K status hebben een sterk verhoogd risico op vroegtijdig overlijden en transplantatiefalen

Potentiële impact

- Onderzoeken van het lange termijn effect van vitamine D suppletie
- Bepalen of de gecombineerde suppletie van vitamine D en K leidt tot betere klinische uitkomsten
- Vitamine D and K: al op de markt, relatief goedkoop en beschikbaar

Onderzoek kost tijd

Gezocht: ervaringsdeskundigen met verminderde nierfunctie

- *Hoe kijkt u aan tegen nieuwe interventies en behandelingsmogelijkheden?*
- *Wat is de juiste tijd om te starten?*
- *Wat is een acceptabele hoeveelheid medicijnen/supplementen?*
- *Wat kan u over de streep trekken om mee te doen met wetenschappelijk onderzoek?*

Bedankt voor uw komst!

Hanne van Ballegooijen
Amsterdam UMC, locatie Vumc

aj.vanballegooijen@vumc.nl

